

PORT  
PAYÉ  
HELLAS



# Έλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ  
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ  
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης' Αττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ  
'Αριθμ. φύλλου 76 1 Ιανουαρίου 2002

## Προβληματισμοί

Οι όπωνωτές διακηρύξεις καί ἐπαγγελίες γιά τά ἀτομικά δικαιώματα, ή εύμάρεια, οί ἀνέσεις τῆς τεχνολογίας, πάγωσαν τήν ἀνθρώπινη καρδιά καί τήν ἔκαναν νά κλειστεῖ στό φρούριο τοῦ ἀτομισμοῦ.

Ἡ γενιά μου εἶναι κυριολεκτικά μεταλλαγμένη. Πέρασε ἀπό τή διαδικασία τῆς πλύσης τοῦ ἐγκεφάλου. Ἀποδέχτηκε καί τή μεταμόσχευση τῆς ὑλοφροσύνης. Καί ἄλλαξε καί φρόνημα καί αἰσθημα. Καλλιέργησε τίς ἀνθρώπινες σχέσεις, ώς ἐπικοινωνία ἐξυπηρετική τῶν οἰκονομικῶν ὄραμάτων. Καί ἔβγαλε ἔξω ἀπό τόν κύκλο τῶν ἐνδιαφερόντων καί τῶν συμφερόντων κάθιε δραστηριότητα, πού εἶναι σύνθεση εὐγενικοῦ αἰσθήματος, ἀνιδιότελειας καί μόχθου.

Παλιότερα, πρίν ἀπό τήν καταστροφική ἔκρηξη τῆς ἐγωπάθειας, πού ἀποτυπώθηκε στή Χάρτα τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί ἐπισημοποιήθηκε καί θεσμοθετήθηκε μέ τίς ὑπογραφές τῶν δυναστῶν τοῦ πλαινήτη, ὅλοι μας καρφώναμε τό βλέμμα στά ἀπλωμένα χέρια τοῦ Σταυρωμένου Κυρίου μας καί στίς εἰκόνες τῶν ἀγίων μας. Καί οἱ εἰκόνες μᾶς μιλοῦσαν. Ἀνταποκρίνονταν στίς ἀνησυχίες τῶν καρδιῶν μας καί μᾶς πρόσφεραν τή βιωμένη, τήν ιστορική ἀπάντηση. Ό Ιησοῦς Χριστός μᾶς ἔδινε τό στίγμα τῆς σταυρωμένης ὁγάπης. Τῆς σχέσης τοῦ θεανδρικοῦ Προσώπου μέ τόν ἀμαρ-

τωλό ἀνθρωπο, πούδέν περιορίζεται στήν ἔξωτερίκευση αἰσθημάτων, ἀλλά προχωρεῖ στήν πράξη τῆς μεγάλης Θυσίας. «Συνίστησι τήν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ήμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ήμῶν, Χριστός ὑπέρ ημῶν ἀπέθανε» (Ρωμ. ε' 8). Καί ἡ προσήλωση στίς μορφές τῶν ἀγίων μας, μᾶς ἐνσωμάτωνε στήν πρακτική τῆς Ἐκκλησίας μας. Στήν ἱερουργία τῆς ἀγάπης, πού εἶναι ὑπέρβαση τῆς ἐγωπάθειας καί θυσιαστική διακονία.

Σέ τούτη τήν ἐποχή τῆς ἀφόρητης πνευματικῆς ξηρασίας, πού ἡ φωτογραφία τῆς ἔπαρσής μας καί ὅ πίνακας τῶν ἀτομικῶν μας δικαιωμάτων κάλυψαν τό πρόσωπο τοῦ Σταυρωμένου Θεανθρώπου καί τίς ἴλαρές μορφές τῶν ἀγίων μας, ἀντί γιά τή θυσιαστική πράξη τῆς ἀγάπης μελετούμε καί ἀποθηκεύουμε μέσα μας τό ἔνα καί μοναδικό εἴδωλο, τό ἀτομό μας.

Τά πάντα γύρω μας, πρέπει νά ἔξυπηρετοῦν τήν εύμάρειά μας. Καί οἱ ὑλικοὶ πόροι καί οἱ ἀνθρωποί, πού δένονται μέ μᾶς μέ κάποιο λῶρο συγγένειας ἥ φιλίας.

”Αν οἱ γύρω μας, τά συγγενικά καί τά φιλικά πρόσωπα, μᾶς ὑπηρετοῦν, ὃν κολακεύουν τήν αὐταρέσκειά μας, ὃν ἀνοίγουν τό δρόμο πρός τήν ὑλική ἀνεσή μας, εἶναι ἀποδεκτοί καί ἀγαπητοί. Τούς ἐγγράφουμε στόν πίνακα τῆς εὔνοιάς μας, ὡς πρόσωπα ἀγαπητά. Καί ἀνταποδίδουμε, μέ κάποιο λόγο συμπάθειας ἥ μέ κάποια «κατά συνθήκη» φιλοφρόνηση.” Αν, ὅμως, σφιγμένοι καί σκυθρωποί, ἐπειδή βηματίζουν μέσα στό φαράγγι τῆς περιπέτειας καί τοῦ πόνου, δέ δείχνονται πρόθυμοι νά ἀσχοληθοῦν μέ μᾶς, νά μᾶς τιμήσουν μέ τήν ἀγάπη τους καί νά θυμιατίσουν τό ἀγέρωχο εἴδωλό μας, τούς ἀπωθοῦμε καί τούς ἀπορρίπτουμε.

Αύτή ἥ ἐνδοστρέφεια ἀλλοιώνει καί ἀλλοτριώνει τήν ἀγάπη.

«Ἐι ἀγαπᾶτε τούς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστι; καί γάρ οἱ ἀμαρτωλοί τούς ἀγαπῶντας αὐτούς ἀγαπῶσι. καί ἔάν ὁγαθοποιῆτε τούς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστι; καί γάρ οἱ ἀμαρτωλοί τό αὐτό ποιοῦσι» (Λουκ. στ' 32-33).

”Αν ἡ ἀγάπη σας, λέει ὁ Κύριός μας, μικρή ἥ μεγάλη, ἕγονο αἴσθημα ἥ ἐνεργοποιημένο δυναμικό τῆς ψυχῆς, ἀπευθύνεται στούς λίγους, σέ κείνους, πού προθυμοποιήθηκαν πρίν ἀπό σᾶς καί ἀνοιξαν τό χέρι σέ παροχή αἰσθημάτων, ποιά ἀξία ἔχει ἥ πράξη σας; Καί αὐτοί, πού ἀναμοχλεύουν διά βίου τήν ἀμαρτία, εἶναι εύαίσθητοι σέ μιά τέτοια ἀντιπαροχή. Ανταποκρίνονται στή δωρεά. Καί ἀνοίγουν παρτίδα συναλλαγῆς.

(’Απόσπασμα ἀπό τό νέο βιβλίο τοῦ Μητροπολίτη Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου: Τό «τραῦμα» τῆς ἀγάπης.

# "Αθλημα ἀγοραίου στίθου"

**A**"Θλημα τοῦ ἀγοραίου στίθου ἡ δημοσκόπηση. Τοῦ χώρου, στόν ὅποιο ἡ ἀξία μετριέται μέ τήν πλησμονή τοῦ λόγου, μέ τήν ἐπιτήδευση τῶν ἐμφανίσεων, μέ τήν φαντασμαγορία τῶν ὑποσχέσεων, μέ τήν ἐπίδειξη τοῦ πλούτου καί, σέ κάποιες ἀκραίες περιπτώσεις, μέ τήν ἀναίδεια τῆς ἄκρατης διαφθορᾶς. "Ολοὶ αύτοί, πρωταγωνιστές καί κομπάρσοι τῆς ἐπικαιρότητας, καθὼς παρελαύνουν, μέ σταθερό ὡράριο, στά ἀνοιχτά παράθυρα τῶν Μίντια, ἀποκτοῦν πόντους δημοτικότητας. Καί συναγωνίζονται, φιλότιμα ἡ ἀφιλότιμα, γιά τήν κατάκτηση τοῦ ὑψηλοῦ δείκτη ἡ καί τῆς πρωτιᾶς.

Ἡ πρακτική τῶν δημοσκοπήσεων μοιράζει ἀριστεία τιμῆς σέ μηδενικά, ἃν ἔχουν τήν πρόβλεψη καί τήν ίκανότητα νά προβάλλονται ως φουσκωμένα μπαλόνια καί βαραθρώνει πετράδια πολύτιμα τοῦ πολιτιστικοῦ ἴστοῦ, ἐπειδή δέ φουσκώνουν ἐντυπωσιακά καί δέν κλέθουν μέ τήν ὑποκρισία τους τήν παράσταση.

\*

Στόν ἔσχατο τοῦτο καιρό ἡ διαπλοκή τῶν δημοσκοπήσεων εἰσέβαλε, ὁρμητική καί καταλυτική, στόν ιερό χώρο τῆς Εύχαριστιακῆς μυσταγωγίας. "Εγινε ἀποδεκτή ως διαδικασία

πειστική καί ἀποδεικτική πνευματικοῦ βάρους. Κατακυρώθηκε ως πράξη θεμιτή, προβολῆς καί ἀνάδειξης τῆς ιερατικῆς καί ἀρχιερατικῆς ἀξιοκρατίας.

‘Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἶναι ὁ πρῶτος καί κύριος ὑπεύθυνος αὐτῆς τῆς κοσμικῆς εἰσθολῆς. Λάτρης τῆς χλιδῆς καί φορέας τῆς ἀλαζονείας, πρόδωσε τή χρυσή κληρονομιά τῆς ἐπισκοπικῆς σεμνότητας. Συμμάχησε μέ τή μεθοδολογία τοῦ ἄθεου χώρου. Υίοδέτησε τά σχήματα τῆς προβολῆς, τῆς διαφήμισης, τῆς προπαγάνδας, τῆς πρόκλησης μαζικῆς ἔξαψης. Ἀκούμπησε πάνω στούς δείκτες τῶν δημοσκοπήσεων, πού κλιμακώνουν, δλοέννα καί μέ διαφορετικά κριτήρια, τά προσόντα καί τήν ἀξία τῶν προσώπων τοῦ δημόσιου βίου. Καί ἀνοιξε διάπλατα τίς πύλες τοῦ Θυσιαστηρίου στήν εἰσθολή τῆς κοσμικῆς ἄμιλλας καί τῆς προκλητικῆς καί αὐτάρεσκης ἐπίδειξης. Τά ἐργαστήρια τῶν Μίντια ἔγιναν ὁ ναός του. Οἱ φωτορεπόρτερς ἀναδείχτηκαν οἱ ἀγαπημένοι συνεργάτες του, πού ἀπομάκρυναν ἡ καί ἐκτόπισαν τούς συλλειτουργούς του. Τά φῶτα τῶν τηλεοπτικῶν προβολέων καθιερώθηκαν ως καντήλες τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ιερουσργίας του.

Θά ἦταν πολύ ἐνδιαφέρουσα ἡ ἔρευνα, πού θά κατέγραφε πόσες εἶναι οἱ ἡμερήσιες συναντήσεις τοῦ προκα-

θημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέτα τὰ τηλεοπτικά συνεργεία καὶ μέτούς ἀντιπροσώπους τῆς διαπλεκόμενης δημοσιογραφίας καὶ πόσες οἱ πνευματικές ἐπικοινωνίες του μέτούς ἵερεῖς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του περιφέρειας, πού εἶναι οἱ συνιερουργοί του καὶ οἱ συναχθοφόροι τοῦ σωστικοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος καὶ τῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης. Μιά τέτοια ἔρευνα, εἶναι θέσιο, θά ξεδινε τὸ στίγμα ἐνός πρωδιεράρχη, πού ἵερατεύει ὅχι στὸ Θυσιαστήριο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά στήν πασαρέλα τῆς ἐπίδειξης καὶ τῶν δημοσκοπήσεων.

\*

Δυναμική καὶ ἀπόλυτη ἡ Ἀποστολική καὶ Πατερική παράδοση τῆς σεμνότητας, δέν ἀφήνει περιθώρια αὐτοπροθολῆς στούς ἐποχιακούς λειτουργούς τῶν ἀγίων Μυστηρίων. Στοιχημένη στὸν Εὐαγγελικό λόγο καὶ στὸ παράδειγμα τοῦ σαρκωμένου Λόγου, ἀποτελεῖ Κανόνα ζωῆς καὶ μονόδρομο συμπεριφορᾶς. Δέ διαπλέκεται μὲ τίς κοσμικές μεθοδολογίες τῆς διαφήμισης. Καὶ δέ συγχωρεῖ τήν παρασπονδία.

Ἡ σκιά τῆς ταπεινοφροσύνης ἀποτελεῖ τὸ μοναδικό κλίμα, μέσα στὸ ὅποιο βλαστάνει καὶ ἀνδιφορεῖ ἡ ἱερωσύνη. Εἶναι θεσμοθετημένη καὶ καταιωμένη ἀρχή, πού ὑποχρεώνει σὲ πλήρη συμμόρφωση.

«Ος ἐάν δέλη ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν δέλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος» (Ματθ. κ' 26, 27).

«Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπό πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἡς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεδ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετά πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δα-

κρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι» (Πράξ. κ' 19).

Τό ἵερατικό λειτούργημα δέν εἶναι ἡγεμονικό προνόμιο, πού συμπορεύεται μὲ τήν ἔπαρση καὶ τήν ἐπίδειξη. Ἀποτελεῖ ταπεινή εἰσφορά ἀγάπης καὶ αἵματος στή βάση τοῦ Σταυροῦ, πού πορφυρώθηκε ἀπό τίς αἰμάτινες σταγόνες τοῦ Θεανδρώπινου Προσώπου.

Ἀντίθετος μέτη θεϊκή προσταγή καὶ μέτην πράξη τῶν ἀγίων Πατέρων ὁ βηματισμός τοῦ σημερινοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἡγετικῆς του παρέλασης ἔδειξε νά μή συμβιβάζεται ἥ καί νά φοβᾶται:

- Τή μυστική, ὄλοκάρδια ἀναφορά στό σταυρωμένο Κύριο καὶ τήν ἀδόρυθη διακονία.

- Τήν κλειστή πόρτα τοῦ ταμείου τῆς προσευχῆς (Ματθ. στ' 6).

- Τή διακριτική ἀπόκρυψη τῆς ἐλεημοσύνης (Ματθ. στ' 3).

- Τό βηματισμό στά ἔχνη τοῦ Διδασκάλου, πού, ἀκόμα καὶ «ὅταν ἐθεράπευσε πολλούς», «ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μή φανερόν ποιήσωσιν αὐτόν, ὅπως πληρωθῇ τό ρηθέν ύπό Ήσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος· ἴδού ό παις μου... οὐκ ἔρισει οὐδέ κραυγάσει, οὐδέ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τήν φωνήν αὐτοῦ» (Ματθ. ιβ' 15-19).

Ἡταν ἄραγε ἀσύμβατος ὁ χαρακτήρας τοῦ Ἐπισκόπου Χριστοδούλου μέτη σαφέστατη ἐντολή τοῦ Κυρίου μας καὶ τή μακραίωνη ἵερατική παράδοση; ቩταν τόσο ίσχυρή ἡ γοητεία, πού ἀσκοῦσαν μέσα του τά ύποδειγματα τῆς ὑποκριτικῆς τέχνης ἥ οι σαλπιγκτές τῶν πολιτικῶν συνθημάτων, πού δέν κατάφερε νά δαμάσει τήν πειρασμική τάση γιά μίμηση; ቩ μήπως πί-

στευε, ἀθεολόγητα καί ἀνιστόρητα, πώς μέ τήν πλησμονή τῆς προβολῆς καί μέ τήν ἐπίκληση τῶν δεικτῶν τῶν δημοσκοπήσεων θά κατάφερνε νά ἐπιβάλει στή δημόσια σκηνή τό προφίλ ἐνός ἀξιαγάπητου ποιμένα καί νά κηρύξει ἀποτελεσματικότερα τό Εύαγγελιο τῆς ταπεινοφροσύνης;

‘Ο, τι καί ἂν πίστευε τή στιγμή τοῦ ζεκινήματός του, ὅποια καί ἂν ἦταν τά όράματά του τήν ὥρα, πού κατάστρωνε τό σχέδιο ἐκπόρθησης τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐπαλξης, ἡ ἐπιλογή τῆς ἄμετρης προβολῆς καί ἡ υἱοθέτηση τῶν κοσμικῶν γκάλοπς, τῆς συγκριτικῆς καταμέτρησης τῆς δημοτικότητας, τόν ἔσπρωξαν στή χρεωκοπία. Τό προσωπικό του σκάφος ἔξωκειλε. Ἀντί γιά ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας, προβλήθηκε ώς ἀστέρας τῆς κινηματογραφικῆς ἡ τῆς τηλεοπτικῆς ὁδόνης. Ἀντί γιά ιερουργός τῶν ἀγίων Μυστηρίων, λειτούργησε ώς κακόγουστος δημοκόπος. Ως ἐκμεταλλευτής τῆς λαϊκῆς δυσαρέσκειας καί διεγέρτης τῶν διχαστικῶν ἐντάσεων τῆς κομματικῆς ἀντιπαλότητας.

\*

Οι ἐμφανίσεις τοῦ κ. Χριστοδούλου στά τηλεοπτικά πλάνα, πυκνές καί στυλιζαρισμένες στά Χολλυγουντιανά πρότυπα, ἔχουν πάντοτε τή σφραγίδα τῆς τριπλῆς στόχευσης. Τήν ἐπίδειξη ἄμετρης χλιδῆς, πού (κατά τούς μή καμουφλαρισμένους δραματισμούς του) μπορεῖ νά ἐντυπωσιάσει καί νά παρασύρει σέ ἔκρηξη θαυμασμοῦ. Τή συνδηματολογία τῆς ἀντιπολιτευτικῆς καταφορᾶς κατά τοῦ κρατικοῦ καί τοῦ κοινωνικοῦ κατεστημένου, πού ίκανοποιεῖ τίς τάξεις τῶν δυσαρεστημένων καί προκαλεῖ συσπείρωση. Καί τήν

ἀξιοποίηση τῆς ὁμάδας τῶν χειροκροτητῶν, πού, ἐνεργώντας ως ἀβανταδόροι, ἡλεκτρίζουν τή μάζα, μέ τίς ίαχές τους καί μέ τά χειροκροτήματα καί τήν ὠδοῦν στίς ἐκδηλώσεις τῆς ἀναγνώρισης καί τής τιμῆς τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προσωπείου.

Τυποποιημένο καί παγιωμένο τό κασέ τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐμφανίσεων, ἔχει περάσει, ως σόου ρουτίνας, στά τηλεοπτικά κανάλια. Κατά τίς ἐπισκέψεις του στά διάφορα διαιμερίσματα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἐμφανίζεται, ως ἀπό μηχανῆς σωτήρας, κατεβαίνοντας ἀπό ἐλικόπτερο, πού τοῦ διαδέτει μέ πολλή ἄνεση ἡ οἰκονομική διαπλοκή. Δέχεται τή βροχή τῶν λουλουδιῶν, πού τοῦ ἔχει ἑτοιμάσει ἡ «ύπηρεσία κολάκων» ἡ ἡ ὑποπτή, παρασκηνιακή σκοπιμότητα. Βηματίζει, μέ ψφος ἡγεμονικό, ὑπεροπτικό, δίνοντας τό σῆμα τῆς ὑπεροχῆς. Έκφωνεῖ ἔνα δημαγωγικό, ἀθεολόγητο λόγο, μέ τόν ὅποιο δηλώνει μονότονα, ὅτι δύναμή του είναι ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ. Δέχεται τίς τιμητικές διακρίσεις, τό χρυσό κλειδί τῆς πόλης ἡ τήν περγαμηνή τῆς ἀνακήρυξής του σέ ἐπίτιμο δημότη, πού τοῦ προσφέρει, στερεότυπα, ὁ δῆμος ἡ ἡ κοινότητα. Καί, ἀπό κοντά, ἀποδέχεται, ως δῆθεν δεῖγμα ἀγάπης, κάποιο ἐντυπωσιακό δῶρο, μιά χρυσοκέντητη ἀρχιερατική στολή ἡ ἔνα πανάκριβο ἐγκόλπιο. Φωτογραφίζεται μέ τά πρόσωπα τῆς τοπικῆς νομενκλατούρας. Καί διοχετεύει τό μήνυμα τῆς προσωπικῆς του ἀξίας(!) στούς πομπούς τῶν τηλεοράσεων.

Πόσες φορές, στό μακρό διάστημα τῆς θητείας του στά θρόνο τῶν Ἀδηνῶν, ὑποχρεώθηκαν οί τηλεθεατές νά παρακολουθήσουν τό ἴδιο σενάριο!

Ούτε κεραία λιγότερο. Ούτε πινελιά άπόχρωσης περισσότερο. "Ιδιο σενάριο, ίδια σκηνοθεσία, ίδια έκδίπλωση, ίδια έπαρση. "Όλα δανεισμένα από τήν πασαρέλα καὶ ἀπό τό κοσμικό φουαγέ, στό όποιο βηματίζουν οἱ ἀστέρες τῆς ύποκριτικῆς καὶ μετροῦν τό γδοῦπο τῶν βημάτων τους.

\*

"Ἐπί εἰκοσι αἰώνες συνεχίζεται ἡ γραφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ιστορίας. Στή μακρότατη αὐτή χρονική ἀπόσταση τῶν εἰκοσι αἰώνων καὶ στήν ἀπέραντη ἔκταση τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιοδοσιῶν, ἐμφανίστηκαν πρόσωπα φιλόδοξα, πού ὄνειρεύτηκαν νά μεταποιήσουν τίς ἐπισκοπικές καθέδρες σέ θρόνους ἔξουσίας καὶ χλιδῆς. Ἀλλά, κανένας ἀπό αὐτούς δέν ἔφτασε σέ τέτοιο σημείο σκλήρυνσης καὶ ἀλλοτρίωσης, πού νά ἀποτολμήσει νά ἐμφανίσει ως περγαμηνές προσωπικῆς ἀξίας τίς δημοσκοπήσεις τῆς κοσμικῆς διαπλοκῆς. "Ανθρωποι, πού ἡγεμόνευσαν μέ σκληρότητα, καταγράφηκαν στίς δέλτους τῆς ιστορίας. Ποιμένες, πού νά βγῆκαν στήν ἀγορά καὶ νά διακήρυξαν, πώς τά ποσοστά τῆς δικῆς τους δημοτικότητας ξεπερνοῦν τά ποσοστά τῆς δημοτικότητας τῶν τραγουδιστῶν καὶ τῶν θεατρίνων τῆς πατρίδας τους, δέ γνώρισε ἵσαμε τή δύση τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Καί αὐτό, πού δέν τό γνώρισε στήν ἥσυχη ἥ στήν καταρρακτώδη ροή τῶν εἰκοσι αἰώνων τό βρῆκε μπροστά της ἀπό τή στιγμή, πού κατάκτησε τήν ἐπίζηλη θέση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ κ. Χριστόδουλος.

Θαυμάζοντας καὶ λιθανίζοντας τόν έαυτό του, διακήρυξε, ὅχι μιά, ἀλλά πολλές φορές: «"Οταν ἡ δημοτικότητα

τοῦ Αρχιεπισκόπου φτάνει σέ τέτοια ὑψη, αὐτό ἀποτελεῖ δεῖγμα, πώς ἔχει γίνει στροφή στήν κοινωνία μας καὶ οἱ ἀνθρωποι στρέφονται, μέ εἰλικρινή ἀγάπη, πρός τή μητέρα Ἐκκλησία».

Κάνοντας αὐτή τή διακήρυξη, λησμονεῖ ὁ κ. Χριστόδουλος, πώς ἡ δημοτικότητα δέν είναι πάντοτε δείκτης ἐκτίμησης καὶ σεβασμοῦ πρός πρόσωπα, πού ἔχουν ἀναμφισβήτητη ἀξία. Τίς περισσότερες φορές είναι ἀντανάκλαση ἐντυπώσεων, πού τίς προκαλεῖ ἡ ἐπιτηδευμένη ήθοποιία. "Ἀλλωστε, καὶ στήν πατρίδα μας καὶ σ' ὀλόκληρο τόν κόσμο, πρωταθλητές στό στίβο τῆς δημοτικότητας δέν είναι οἱ πρωτοπόροι τῆς δημιουργίας καὶ τῆς θυσίας, ἀλλά οἱ μάγοι τῆς ύποκρισίας.

\*

Μέ τή συμπεριφορά του αὐτή ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος πλαστογράφησε τήν είκόνα τοῦ ποιμένα τῆς Ὀρθοδοξίας. "Ἐκανε τήν Ἐκκλησία θέατρο. Τήν ἐπισκοπική καθέδρα, μπαλκόνι πολιτικῆς δημοκοπίας. Τό θεολογικό λόγο, κνησμό τῆς μαζικῆς ἀκοής. Τήν κατάφαση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τό «Ἀμήν» τῆς Εὐχαριστιακῆς Σύναξης στά λειτουργικά κελεύσματα τοῦ «προεστῶτος», ψήφους ἀναγνώρισης τῆς κοσμικῆς ἀξίας του καὶ πόντους τῆς δημοτικότητάς του.

Ἡ ἀλλοίωση είναι τραγική καὶ περνάει ως πυρετός ἔξαντλητικός τῆς δυναμικότητας τῆς ιερωσύνης. Μιά ιερωσύνη, πού πορεύεται ἀγέρωχα γιά νά ἐπιδεικνύεται, πού ἐμφανίζεται γιά νά ραίνεται μέ ἀνθοπέταλα, πού ἐξαγγέλλει προγράμματα γιά νά χειροκρείται, πού μάχεται γιά νά παραβιάζει τίς πύλες τῆς κοινῆς ἀναγνώρισης, δέν

είναι ιερωσύνη. Δέ «στοιχεῖ» στήν Ἀποστολική καὶ στήν Πατερική παράδοση. Δέν ἀνοίγει τό κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ.

Καί μή λεχτεῖ, ὅπως φορτικά ὑποστηρίζεται ἀπό τόν κόλακα, αὐλικό δημοσιογράφο, πώς οἱ ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ οἱ ψῆφοι ἀναγνώρισης τῆς ἀξίας τοῦ προκαθήμένου, είναι πηγαῖες, σεβαστικές ἐκρήξεις τοῦ λαοῦ, πού ἀναγκάζεται ὁ προκαθήμενος Ἰεράρχης νά τίς ἀποδεχτεῖ, γιά νά μήν πικράνει τίς ζωντανές ἐστίες τῆς ἀγάπης, τίς καρδιές τοῦ ποιμνίου του καὶ ὀλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Μιά τέτοια δικαιολογία είναι πρόφαση «ἐν πολλῇ ἀμαρτίᾳ». Γιατί ἂν συνέβαινε κάτι τέτοιο, ὁ Ἀρχεπίσκοπος δέ θά ἐκμεταλλευόταν τά χειροκροτήματα καὶ τίς δημοσκοπήσεις, γιά νά ἐμφανίσει τό «ἴματζ» του, ως κυρίαρχο στίς συνειδήσεις καὶ στίς καρδιές τῶν νεοελλήνων. Δέ θά ἔφτανε σ' αὐτή τήν πράξη τῆς ὑπεροφίας καὶ τῆς αὐτοπροθολῆς. Ἡ καταξίωσή του θά ἦταν γεγονός καὶ ή ἐκμαίευση πόντων ὀλότελα περιττή. Ἄλλα καὶ γιά ἔνα ἄλλο λόγο. Γιατί, διατηρώντας (πού δέ τή διατηρεῖ) τήν ταπεινοφροσύνη, τήν ἐπίγνωση τοῦ ἀνυπέρβλητου μεγέθους τῆς ιερωσύνης καὶ τῆς πεπερασμένης διάστασης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου (καὶ τοῦ δικοῦ του καὶ τῶν συνιεραρχῶν του) θά διέκοπτε, μέ μιά κίνηση σοθαρῆς παρέμβασης, τήν ἀνα-

παραγωγή καὶ τήν προθολή τῶν δημοσκοπήσεων.

Κάποιος δημοσιογράφος, ἐκπρόσωπος τοῦ κοσμικοῦ χώρου, εἶχε τό θάρρος νά τοῦ τό ὑποδείξει. Μπροστά στά ἀνοιχτά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων, εἶπε τοῦτο τό σημαντικό. «Ἄν δο Μακαριότατος δέν ἦταν δέσμιος τῆς μαγείας τῶν δημοσκοπήσεων, θά ἔλεγε: Βρέ παιδιά, ἐγώ δέν είμαι μήτε πολιτικός μήτε τραγουδιστής. Ἀσκῶ ἔνα λειτούργημα, πού δέν ἀντέχει νά στριμωχτεῖ στήν πασαρέλα τῶν δημοσκοπήσεων. Ἀφεῖστε με στήν ἄκρη. Σᾶς παρακαλῶ, μήν ὀσχοληθεῖτε ξανά μαζί μου. Καί μή συλλέξετε στοιχεῖα, πού νά ἀφοροῦν τήν προσωπική μου δημοτικότητα». Καί συμπλήρωσε ὁ δημοσιογράφος. «Ἄμα ἔλεγε κάτι τέτοιο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, κανένας δέ θά τόν ἐνοχλοῦσε. «Ολοι θά σέβονταν τήν ἐπιθυμία του καὶ θά τόν ἀπάλλασσαν ἀπό τήν ὁδύνη καὶ τό διασυρμό νά βλέπει τό ὄνομά του ἀνάμεσα στά ὄνόματα τῶν θεατρίνων. Ἄλλα, ὁ Μακαριότατος δέν ἔκανε αὐτή τήν ἀπλή δήλωση. Γιατί ἀρέσκεται στίς φιγούρες τῶν δημοσκοπήσεων καὶ στή σύγκριση μέ τούς παράγοντες τῆς κοσμικῆς καριέρας».

Μέ τήν ἐκλογή τοῦ κ. Χριστοδούλου ή Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπόκτησε ἔνα ἀστέρα τῆς θεατρικῆς σκηνῆς καὶ ἔχασε ἔνα Ἀρχιεπίσκοπο.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ  
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

**«Ούδεις γάρ ἐν ὅψει δεσπότου πρός ἀρέσκειαν συνδούλου ἐπί ἀτιμίᾳ τοῦ δεσπότου καὶ κατακρίσει ἔαυτοῦ μετεωρίζεται».**

(Μέγας Βασίλειος)

## ‘Ιερόν καθῆκον ἐπιτεροῦντες ...

Στίς 17 και 18 τοῦ περασμένου Νοεμβρίου ὅμαδα προσκυνητῶν, συνοδευομένη ἀπό τὸ Σεβ. Μητροπολίτη Ἀττικῆς και Μεγαρίδος κ. Νικόδημο, πραγματοποίησε προσκυνηματική ἐκδήλωση στὸ ἱερό νησὶ τῆς Τήνου σέ ἐκπλήρωση διπλοῦ Ἱεροῦ καθήκοντος.

Τό πρῶτο: Ὡταν ἔνα εὐλαβικό προσκύνημα στὴν Μεγαλόχαρη Παναγίᾳ μας, στὴν ὁποίᾳ ὅλοι μας και ὁ καθένας χωριστά καταθέσαμε τίς εὐχαριστίες μας, τὰ αἰτήματά μας και τὸ δάκρυ τῆς ἀγωνίας και τῆς ἐλπίδας μας, ἐπαναφέροντας στὴ σκέψη μας τὸ στίχο τοῦ Ἱεροῦ ὑμνωδοῦ «Πολλά ἵσχυει δέησις μητρός πρός εὑμένειαν Δεσπότου».

Τό δεύτερο: Ὡταν και πάλι, ὅπως κάθε χρόνο, ἔνα ταπεινό προσκύνημα στὸν τάφο τοῦ μεγάλου Ἱεράρχη τῶν ἡμερῶν μας, τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλαδος κυροῦ Ἱερωνύμου, μέ τῇ συμπλήρωσῃ δεκατριῶν ἑτῶν ἀπό τὴν κοίμησή του.

Δέν θά ἡταν ὑπερβολή ἂν τονίζαμε «πάλιν και πολλάκις» ὅτι τό χρονικό διάστημα, κατά τό ὄποιο ὁ μακαριστός Γέροντας διακόνησε στὸν πρῶτο θρόνο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἀποτέλεσε τὴν χρυσή περίοδο, «τὸν χρυσοῦν αἰῶνα», τῆς Ἐκκλησίας μας. Στό ἔργο και στὴν προσωπικότητα τῆς μεγάλης αὐτῆς μορφῆς τῆς Ἐκκλησίας μας ἀναφέρθηκε πολύ παραστατικά ὁ Σεβασμιώτατος Ἀττικῆς μέ τὴν ἐμπειρία, πού εἶχε, ἀπό τὴν πρωσπική ἐπικοινωνία μαζί του. »Ας προσθέσουμε, ὅμως, τοῦτο μόνο. Ὁ Μακαριστός Ἱερώνυμος, στὴ μεγάλη και ἀνεκτίμητη προσφορά του στὴν Ἐκκλησία, ἀντιμετώπισε θαρραλέα τὶς δυνάμεις τοῦ κόσμου τούτου και στὸν ἀγώνα αὐτὸν πρόσφερε τό εἶναι του και τὴν ἴδια τὴν ζωή του.

Και ὁ ὥραῖος αὐτός ἀγώνας συνεχίζεται και σήμερα ἀπό τοὺς ἐναπομεναντες ἄξιους μαχητές Μητροπολίτες, οἱ ὄποιοι «ἐν μαρτυρίᾳ και μαρτυρίᾳ» ἀκολουθοῦν πιστά τὴν πορεία ἐκείνη, τὴν ὁποίᾳ ὁ ἴδιος ὁ μακαριστός Ἱερώνυμος χάραξε.

Τά λόγια περιττεύουν. »Ας εὐχηθοῦμε μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Παναγίας μας και τὴ μεσιτεία τοῦ Γέροντα, ἡ δική μας Ἐκκλησία νά ξαναβρεῖ και πάλι τὴν ὄρθη και σωστή πορεία της πρός τό συμφέρον πάντοτε τοῦ πληρώματος και πρός δόξαν τοῦ Ὄνόματος τοῦ Ἀγίου Θεοῦ.

Συν.

# ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

**Σ**τό φύλλο της «ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ» της 2.9.2001 καταχωρίζεται ένα πολύ ένδιαφέρον δικαστικό ρεπορτάζ, που άναφέρεται σέ θέματα έκκλησιαστικής δικαιοισύνης καί ιδιαίτερα στόν τρόπο μέ τόν όποιο πρέπει νά άπονέμεται ή δικαιοισύνη άπό τά Έκκλησιαστικά Δικαστήρια τῶν κρατῶν μελών της Ε. Ε., μέσα στά πλαίσια τῆς Συμβάσεως γιά τήν προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Σκόπιμο εἶναι νά παραθέσουμε ένα άπόσπασμα άπό τό ένδιαφέρον αύτό δημοσίευμα. Ἀναφέρεται λοιπόν στό ρεπορτάζ: «“Καμπανάκι” καί μάλιστα ήχηρό, χτυπᾶ τό εύρωπαϊκό δικαστήριο, γιά τόν ἀπαράδεκτο τρόπο μέ τόν όποιο λειτουργοῦν καί άπονέμουν ἀκόμη καί σήμερα δικαιοισύνη τά έκκλησιαστικά δικαστήρια πολλῶν χωρῶν. Ή πρόσφατη ἀπόφαση τοῦ εύρωπικαστηρίου τοῦ Στρασβούργου ἀφορᾶ ἐμμέσως τό Βατικανό, ὅμως ή οὐσία τῶν παρατηρήσεων τοῦ δικαστηρίου ἀφορᾶ δλες τίς χῶρες πού έχουν κυρώσει τήν Εύρωπαϊκή Σύμβαση τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἀνάμεσά τους καί ή Ελλάδα. Σύμφωνα μέ τή σημαντική αὐτή ἀπόφαση, ή όποια μπορεῖ νά ἀνοίξει τό δρόμο γιά σημαντικές ἀλλαγές καί στήν ἑλληνική έκκλησιαστική δικαιοισύνη, ὁ όποι-

οσδήποτε έγκαλεῖται ἐνώπιον αὐτῶν τῶν δικαστηρίων, πρέπει πρίν ἀπό ὅλα τά ἐνημερώνεται γιά τά στοιχεῖα πού ἐπικαλοῦνται ἐναντίον του. Παράλληλα, σύμφωνα μέ τήν ἀρχή τῆς ἀντιδικίας πού ἐπικρατεῖ σέ δλες τίς ποινικές η ἀστικές διαδικασίες, πρέπει ὅλα τά μέρη νά έχουν τή δυνατότητα νά ἔξετάσουν καί νά ἀμφισβητήσουν τά στοιχεῖα τῆς δίκης. Ἀκόμη τό γεγονός ὅτι τό έγκαλούμενο μέρος δέν ἐκπροσωπήθηκε μέ δικηγόρο στήν έκκλησιαστική αὐτή διαδικασία, οὕτε τοῦ δόθηκε ή εύκαιρία νά ζητήσει νομική βοήθεια ἀπό κάποιο δικηγόρο, συνιστᾶ ἐπίσης παραβίαση τοῦ ἄρθρου 6 τῆς Εύρωπαϊκῆς Σύμβασης, πού προστατεύει τό δικαίωμα τῆς δίκαιης δίκης καί τῆς ἀκρόασης τοῦ κατηγορούμένου».

Αύτά λοιπόν διαλαμβάνονται στό σκεπτικό τῆς παραπάνω ἀποφάσεως τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου, μέ τήν όποια γίνεται σαφῶς η ἐπισήμανση ὅτι καί στό χῶρο ἀπονομῆς τῆς έκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης πρέπει νά προστατεύεται πλήρως καί ἀποτελεσματικά τό δικαίωμα τῶν ἐγκαλουμένων νά τύχουν μιᾶς «ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΙΚΗΣ», μέ δλες τίς πρός τοῦτο προϋποθέσεις καί μέ δλες τίς θεμελειώδεις δικονομικές ἐγγυήσεις. Προσδιορίζεται εἰδικότερα μέ τήν ἀπόφαση αὐτή τό δικαίωμα τῶν ἐγκαλου-

μένων νά ̄χουν πλήρη ̄νημέρωση γιά ̄λα ̄κεινα, πού συνθέτουν τήν ̄ποδιδόμενη σ' αύτούς κατηγορία, νά ̄χουν ̄πρόσκοπη καί ̄νεμπόδιστη τήν δυνατότητα γιά τήν προβολή καί τήν προσκομιδή τῶν στοιχείων, πού ̄ναφέρονται στόν ύπερασπιστικό τους ̄ντιλογο καί τέλος νά ̄χουν τό δικαίωμα νά συμπαρίστανται στά ̄κροατήρια τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων μέ λαϊκό συνήγορο (δικηγόρο) τῆς δικῆς τους ̄πολύτως ̄πιλογῆς, γιά νά ̄κανοποιεῖται ̄τσι στήν ούσια του τό θεμελιώδες ̄τομικό δικαίωμα τῆς πλήρους καί ̄ποτελεσματικῆς ̄κροάσεως.

Δυστυχῶς, τούς διοικητικούς μηχανισμούς τῆς Ἐκκλησίας μας δέν τούς ̄χουν ̄γγίσει αύτές οι αύτονόητες καί δημοκρατικές ἀρχές καί εύαισθησίες. Καί αύτό τό λέμε μέ καλόπιστη καί είλικρινή διάθεση, ̄λλα καί μέ θλίψη πολλή. Κλασικό καί κορυφαίο παράδειγμα, πού θά ̄ποτελεῖ καί γιά τό μέλλον μνημεῖο ̄κτροπῆς καί ̄ντροπῆς, είναι τό θέμα τῶν ̄πανειλημμένων διώξεων ̄πί εἴκοσι ̄πτά συναπτά ̄τη τῶν Δώδεκα Μητροπολιτῶν, μέ ̄λες τίς παραμέτρους καί τά συνακόλουθα, πού ̄μεσα συνάπτονται μέ αύτό.

Σ' αύτό λοιπόν τό θέμα θά ̄στιάσουμε ̄ποκλειστικά τήν ̄ναφορά μας μέ ̄φορμή τό παραπάνω δημοσίευμα, γιά νά ̄καταδειχθεῖ πανηγυρικά καί ̄ναντίρηγτα πόση μεγάλη ̄πόσταση χωρίζει τά γεγονότα, πού συνθέτουν στήν ̄ξέλιξή τους τό ̄λο πρόβλημα, ̄πό τίς καίριες παρατηρήσεις γιά μιά «ΔΙΚΑΙΗ ΔΙΚΗ» πού ̄πισημαίνονται μέ τήν πρόσφατη ̄πόφαση τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου. Καί ίδού:

• 1) Οι δώδεκα Ίεράρχες ̄πομακρύνθηκαν βιαίως τό 1974 ̄πό τό τότε

̄κκλησιαστικό κατεστημένο. Ή ̄πομάκρυνση αύτή ̄χι μόνο ̄ποτέλεσμα «Δίκαιης Δίκης» δέν ̄ήταν, ̄λλα δέν ̄γινε κάν δίκη, ούτε κατ' ̄πίφαση. Απομακρύνθηκαν αύθαίρετα, μέ βάση τά νομοθετικά κατασκευάσματα τοῦ τότε δικτατορικοῦ καθεστῶτος. Καμμία κατηγορία. Καμμία ̄κκλησιαστική δίκη.

• 2) Τό ̄το 1993 ό μαρτυρικός Μητροπολίτης Λαρίσης Θεολόγος παραπέμφθηκε σέ δίκη. Ό λόγος; Οι γνωστές ̄νυπόστατες καί μεθοδευμένες αίτιασεις τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Καί ̄δω κάθε ̄λλο παρά «Δίκαιη Δίκη». Ήταν «ΠΑΡΩΔΙΑ» δίκης, ή δέ παραμονή δρισμένων 'Αρχιερέων Δικαστῶν στήν αίθουσα θεωρήθηκε «ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ». Οι χαρακτηρισμοί δέν είναι καθόλου δικοί μας. Μεταφέρονται αύτουσιοι καί κατά λέξη ̄πό τίς ̄πίσημες δημόσιες δηλώσεις τῶν τότε συνέδρων δικαστῶν τῆς δίκης ̄κεινης, τοῦ τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος (νῦν 'Αρχιεπισκόπου) Χριστοδούλου καί τοῦ Μητροπολίτη Πειραιῶς Καλλινίκου. Ή συμπαράσταση λαϊκοῦ συνηγόρου δέν ̄πιτράπηκε παρά τή ρητή νομική πρόβλεψη. Τά ̄σα παράδοξα ̄λαβαν χώρα στή συνέχεια, δέν περιγράφονται. Θά δώσουμε τό στίγμα περιορίζοντας τήν ̄ναφορά μας σέ ̄να καί μοναδικό περιστατικό, πού μιλάει τόσο εύγλωττα. Μετά ̄κροαματική διαδικασία δύο ήμερῶν καί μετά τήν ̄ποχώρηση συνέδρου Μητροπολίτη κλήθηκε τηλεφωνικῶς ̄τερος Μητροπολίτης γιά νά λάβει μέρος μόνο στή διάσκεψη γιά τήν ̄κδοση ̄ποφάσεως(!). Χωρίς νά ̄χει ̄κούσει τίποτε ̄πό τά διαδραματισθέντα στό ̄κροατήριο ̄πί διήμερο. Έδω πράγματι διεκδικούμε παγκόσμια δικονομική πρωτοτυπία. Οι διαπιστώσεις αύτές καί

ό ἐντοπισμός τῶν περιστατικῶν καὶ πάλι δέν εἶναι δικοί μας. "Ολες οἱ βαρύτατες παρανομίες, πού συνέθεταιν τὸ πάζλ τῆς πολύκροτης αὐτῆς δίκης, ἀποτέλεσαν τὸ ἀντικείμενο εἰδικῆς εἰσαγγελικῆς ἔρευνας καὶ συγκεκριμένων εἰσαγγελικῶν διαπιστώσεων. Καὶ μετά τὸ πέρας τῆς δικαστικῆς αὐτῆς ἔρευνας ἀσκήθηκε ποινική δίωξη κατά τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἑκείνου Δικαστηρίου γιά πολλές παραβάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτειακῶν νόμων, πλήν ὅμως ἡ δίωξη αὐτή, μέ κυβερνητική πράξη, ἀνεστάλη καὶ ἡ ποινική δίκη δέν ἔγινε ποτέ. Καὶ διερωτᾶται κανείς. "Αν οἱ σεβαστοί Ποιμένες μας θεωροῦσαν, τά ὅσα ἔλαβαν χώρα στή δίκη αὐτή κατά τοῦ ἄκακου Δεσπότη Θεολόγου, ώς «καλῶς γενούμενα», γιατί ἀπέφυγαν τή διεξαγωγή τῆς δίκης καὶ ἐπίεζαν τήν τότε κυβέρνηση καὶ τελικῶς ἐπέτυχαν τήν ἀναστολή τῆς διώξεως; Ἡ δίωξη ὅμως αὐτή στήν ούσια «δέν ἔπαυσε», ἀπλῶς μόνο «ἀνεστάλη» καὶ ἀποτελεῖ τοῦτο μέγα τεκμήριο ἐνοχῆς.

• 3) Καὶ κάτι ἀκόμη σχετικό μέ τή «δίκη» τοῦ ἀγίου αὐτοῦ Μητροπολίτη τῆς Λάρισας Θεολόγου. Μετά τήν καταδίκη του σέ δεκαετή ἀργία (ὅπως ἡ ποινή αὐτή ἐπιβλήθηκε) ἀσκήθηκε, κατά δικονομικό δικαίωμα, ἔφεση στό Δευτεροβάθμιο δι' Ἀρχιερεῖς Δικαστήριο. Πλησιάζουμε τή συμπλήρωση δεκαετίας ἀπό τήν ἡμέρα καταθέσεως τῆς ἔφεσεως καὶ ἡ ἔφεση αὐτή δέν ἔχει ἀκόμη ἐκδικασθεῖ ἀπό τό Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, προεδρεύμενο πάντοτε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο. Οἱ ἀπαντήσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, στίς πολλές ὁχλήσεις τῶν νομικῶν συμβούλων, ἀσαφεῖς καὶ συγκεχυμέ-

νες. Καὶ ἡ ἔφεση προφανῶς εύρισκεται παραπεταμένη σέ κάποιο συρτάρι τῶν συνοδικῶν γραφείων. Καὶ ἄλλη παγκόσμια δικονομική πρωτοτυπία. "Ἐφεση χωρίς ἀπόφαση!

• 4) Καὶ μετά ἀπ' ὅλα αὐτά, μετά τίς ἐπανειλημμένες ἀκυρωτικές ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου (30 καὶ πλέον) καὶ μετά τίς ποινικές διώξεις, ἡ διοικοῦστα Ἐκκλησία «ούνκ ἡβουλήθη συνιέναι». Κατεδίκασε καὶ πάλι σέ νέα ἀπομάκρυνση τούς ἐναπομείναντες πλέον Μητροπολίτες. Αὐτή τή φορά μέ τό ἔφεύρημα τῶν ἀνυπόστατων καὶ ἀντικανονικῶν «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας». Καὶ ἐδῶ πάλι χωρίς «Δίκαιη Δίκη», χωρίς τήν παραπομπή στά μόνα ἀρμόδια γιά τόν ἔλεγχο τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων Ἐκκλησιατικά Δικαστήρια, χωρίς τό δικαίωμα τῶν ἐγκαλουμένων νά προβάλουν ὑπερασπιστικό λόγο, χωρίς κάν ἀκρόαση.

Οἱ δικαστές τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου ἔρχονται μέ τήν παραπάνω πολυσήμαντη ἀπόφασή τους καὶ ἐπισημαίνουν ὅτι καὶ στήν ἀπονομή τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης ἐπιβάλλεται ἡ διεξαγωγή «ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΙΚΗΣ» μέ ὅλες τίς ἔγγυήσεις γιά τή διασφάλιση καὶ τήν προστασία τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐγκαλουμένων. Καὶ στήν Ὁρθόδοξη πατρίδα μας, ἐπί εἴκοσι ἐπτά ὄλοκληρα χρόνια, σέ βάρος Δώδεκα ἀνώτατων κληρικῶν-Μητροπολιτῶν συμβαίνουν αὐτά τά παράδοξα καὶ πρωτάκουστα. Θά πρέπει νά προβληματιστοῦμε σοβαρά καὶ ώς "Ἐλληνες καὶ ώς Ὁρθόδοξοι, ὅταν ἐμεῖς ἀρκούμεθα νά καυχόμαστε γιά τόν πολιτισμό μας καὶ τήν Ὁρθοδοξία μας καὶ ἀπό τό ἄλλο μέρος ἔρχονται οἱ ξένοι, οἱ δικαστές τοῦ Στρασβούργου, νά κάνουν αὐτές τίς σο-

# Κλῆρος καί λαός

**M**ιά έκκοσμικευμένη 'Εκκλησία εντάσσεται μέσα στούς θεσμούς του κόσμου καί υίοθετεῖ πολλά από τά δομικά χαρακτηριστικά του, ὅπως είναι ή ταξική διαστρωμάτωση. 'Ως «τάξεις» μέσα στίν 'Εκκλησία θεωροῦνται κατά βάση δύο: ὁ κλῆρος καί ὁ λαός. 'Η 'Εκκλησία ἀποτελεῖται ὄντως ἀπό τόν κλῆρο καί τό λαό. Συχνά, ὅμως, θέτουμε μεταξύ αὐτῶν ἔνα ταξικό διαχωρισμό καί θεωροῦμε αὐτονότο νά ἀνταγωνίζονται γιά τό ποιός προσδιορίζει καί ποιός κατευθύνει τίν 'Εκκλησία. 'Ο κλῆρος, ὅπότε ὁ λαός χρησιμεύει μόνο γιά νά δικαιολογεῖ τίν ὑπαρξή του, ὥ ὁ λαός, ὅπότε ὁ κλῆρος ἀποτελεῖ ὅργανό του; Τέτοια διλήμματα, διασπαστικά τῆς ἐνόπτιας τοῦ σώματος τῆς 'Εκκλησίας, ἔχει εἰσαγάγει στή νοοτροπία πολλῶν Χριστιανικῶν κοινοτήων ή θεσμοποίησή Της. Οἱ περισσότεροι Χριστιανοί στήμερα δέν μποροῦν νά δοῦν τίν 'Εκκλησία ἔξω ἀπό τούς συσχετισμούς δυνάμεων, πού διεκδικοῦν τή διαχείριση τῆς κοσμικῆς

ἐπιρροῆς καί τῶν οἰκονομικῶν πόρων, πού διαθέτει.

Στόν Παπισμό ή 'Εκκλησία συνοψίζεται στό πρόσωπο τοῦ «Πρώτου», τοῦ Πάπα, καί κτίζεται πάνω σ' αὐτόν μέ φέροντα σκελετό τό στελεχειακό δυναμικό της, τόν κλῆρο. Μέσα ἀπό τά κανάλια τῆς κλειστῆς ιεραρχίας, τό μήνυμα τῆς 'Εκκλησίας μεταφέρεται στό λαό. 'Η μυστηριακή ιερωσύνη στρεβλώνεται γιά νά προσαρμοσθεῖ στίς προδιαγραφές τοῦ «κανονισμοῦ λειτουργίας» τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανισμοῦ, ὁ ὅποιος καί τή νομιμοποιεῖ. 'Ο λαός είναι τό παραγέμισμα τοῦ οἰκοδομήματος. Μόνες του δυνατότητες είναι νά προσεύχεται, νά συμμορφώνεται πρός τίς ἀνωθεν ὑποδείξεις καί ἐντολές καί... νά πληρώνει «ἔξαγορά-ζοντας» πή σωτρία του!

'Αντίθετα, στόν Προτεσταντισμό ή συνέλευση τῶν πιστῶν, «ὁ λαός», είναι τό κυρίαρχο σῶμα, ὅπως οἱ γενικές συνελεύσεις τῶν σωματείων. Μέσα σέ αὐτές τίς συνελεύσεις ἀποκαλύπτεται τό μήνυμα τῆς 'Εκ-

βαρές ύποδείξεις καί ἐπισημάνσεις καί, ἐπί τό λαϊκότερον, νά μᾶς βάλουν τά γυαλιά.

Καί τό ὡραῖο είναι ὅτι ή ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία, ἐνῶ ἀκόμη ἀφήνει ἀθεράπευτο αὐτό τό ἐγκληματικό ἀτόπημα, πού διαπράχθηκε σέ βάρος ὅλων, καί τῶν Δώδεκα Ἀρχιερέων, κόπτεται μέ ἀφορμή τό ἐπίκαιρο θέμα τῶν ταυτο-

τήτων καί γιά τήν ἐσωτερική καί γιά τή διεθνή ἔννομη τάξη καί ἐπί πλέον ὑπεραρμόνεται καί τοῦ διαλόγου ώς τοῦ μοναδικοῦ μέσου ἐπιλύσεως τῶν προβλημάτων. Διαλόγου, τόν ὅποιο ή ἵδια οὐδέποτε δέχτηκε νά κάνει σέ ὅλη τή μακρά πορεία καί τήν ἔμπονη ἐξέλιξη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος.

Γ. Ι.

κλησίας. Οἱ κληρικοὶ προῖστανται τοῦ λαοῦ ὡς διοικητικοὶ παράγοντες, ἐντολοδόχοι τῆς συνελεύσεως τῶν πιστῶν. Ἡ μυστηριακή ἰερωσύνη περιθωριοποιεῖται, ὅταν δέν ἔξαφανίζεται ἐντελῶς. Αὐτό, πού μετράει, εἴναι τά προσόντα καὶ οἱ ἡγετικές ἱκανότητες τῶν «ποιμένων» ἀνεξαρτίως φύλου ἢ ἄλλων «ἰδιαιτεροπίτων». Ἐτσι, κάθε ὁμάδα πιστῶν γύρω ἀπό ἓνα «ἀρχηγό», μπορεῖ νά ιδρύσει δική της «Ἐκκλησία». Νά πιστεύει ὅτι θέλει. Νά πολιτεύεται ὅπως θέλει.

‘Από τὴν πλευρά μας, οἱ Ὁρθόδοξοι θά πρέπει νά ἀναρρωτηθοῦμε: ἀναζητοῦμε ὅντως πρῶτα ἀπ’ ὅλα τὸν Κύριο; Ἐχουμε συναίσθηση ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν εἴναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου»; Βαυκαλιζόμαστε ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ὑπερέχει τῶν ἄλλων ὄμοιογιῶν, διότι δέν εἴναι οὕτε «ἀπολυταρχική», ὅπως ἡ Ρωμαιοκαθολική, οὕτε «ἀναρχική», ὅπως οἱ Προτεσταντικές, ἀλλά «δημοκρατική!» Μιά τέτοια, ὅμως, θεώρηση συνιστᾶ ἐκτροπή. Ἡ Ἐκκλησία, πού ιδρυσε ὁ Χριστός, δέν προσδιορίζεται μέ δρους πολιτικούς. Εἴναι μυστήριο. Τά πάντα στὸν Ἐκκλησία ἔχουν ἄμεση ἀναφορά στὸ θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ὅλα ἀπορρέουν ἀπό τή θεία zωή Του. Κρίνονται μέ βάση τή δική Του πορεία πάνω στή γῆ.

‘Η ἀλλοίωση ἐπέρχεται, ὅταν θέσουμε τὸν Ἐκκλησία στὸν προκρούστεια κλίνη τῶν θεσμῶν τοῦ κόσμου. Ἀποτελεῖ θλιβερή ἔκπτωση τῆς ἰερωσύνης, ὅταν Ἐπίσκοποι καὶ Ἱερεῖς δέν θεωροῦν τό μυστήριο τῆς χειροτονίας τους ὡς πλήρη παράδοση στὸ Πανάγιο Πνεῦμα, ἀλλά ὡς ἀναγκαῖο πρόσον γιά νά γίνουν στελέχη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανισμοῦ, εὐγνώμονες πρός αὐτό γιά τή χάρη τῆς ἰερωσύνης, πού ἔλαβαν. Τότε, δέν φέρονται ὡς χαρισματοῦχοι ἀδελφοί μέσα στή θεία παρεμβολή. Μή «φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Πράξ. κ; 29), καταντοῦν, ἀπό πατέρες καὶ ποιμένες, εἴτε

ἀφέντες καὶ δυνάστες, εἴτε νεροκουβαλπτές, πειθήνια ὅργανα μιᾶς ἀλαζονικῆς ἔξουσίας, πίν ὅποια ἀποκαλοῦν ἀσεβέστατα «Κανονική Τάξη». Ἐχοντας δέ μπει στό ἀπυρόβληπτο αὐτῆς τῆς ἔξουσίας ἐπιτρέπουν στὸν ἑαυτό τους, ἥ καλύπτουν, μέ βάση τό «φιλάδελφον», στούς ταξικούς ἔταιρους τους κάθε παράβαση τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῆς ἐννόμου τάξεως, ἀκόμα καὶ τοῦ δόγματος. Ἐτσι ἐκλαμβάνουν τό «δεσμεῖν καὶ λύειν» τοῦ πνευματικοῦ τους χαρίσματος, «νά λύνουν καὶ νά δένουν» ἀνεξέλεγκτοι.

‘Η ἀνταπόκριση τοῦ λαοῦ εἴναι ἐπίσης θλιβερή: Γλοιώδης κολακεία καὶ ἴδιοτελές ἀλισθερίσι πρός τὸν κλῆρο καὶ ταυτόχρονος διασυρμός του στό παρασκήνιο. Στὸν ταξική νοοτροπία τοῦ κληροῦ, ὁ λαός ἀντιτάσσει διεκδικήσεις ἄγνωστες στὸν Ἱ. Παράδοση. Δέν ζητᾶ μόνο νά λαμβάνεται ὑπόψη ἥ εὐθύνη καὶ ἥ ἀγωνία του γιά πίν Ἐκκλησία, νά ἔχει λόγο γιά τά ἐκκλησιαστικά πράγματα, ὅπως στὸν ἐποχή τῶν Ἀπόστολων καὶ νά μή διώκεται ὅταν τὸν ἐκφράζει, ἀπαιτεῖ νά ὑπαγορεύει τὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας καὶ νά λογοκρίνει τή διδασκαλία Της «μέσα ἀπό δημοκρατικές διαδικασίες». Τό γυναικεῖο δέ τμῆμα τοῦ λαοῦ διεκδικεῖ πίν εἰσοδο γυναικῶν στὸν κλῆρο, θεωρώντας πίν ἰερωσύνη ὡς ἀναχρονιστικό ταξικό ἀνδρικό προνόμιο, ἀπαράδεκτο στὴ σύγχρονη φεμινιστική πολιτική ἀντίληψη.

‘Η Ἐκκλησία μας εἴναι Ἱεραρχική, δηλαδή, μόνον οἱ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἱερεῖς ἔχουν α) πίν ἄρμοδιόπτα νά διοικοῦν πίν Ἐκκλησία καὶ νά διευθύνουν κάθε δραστηριόπτα Της: β) πίν εὐθύνη τῆς διδαχῆς γ) τή χάρη νά τελοῦν τά μυστήρια καὶ κάθε ἀγιαστική πράξη. Ἡ Ἱερατική ἔξουσία εἴναι ἀπόρροια τοῦ μυστήριου τῆς χειροτονίας, διότι στὸν πραγματικόπτα δι’ αὐτῆς θέλησε νά ἐνεργεῖ ὁ Θεός. Τό Πανάγιο Πνεῦμα

«δανείζεται» δύσες δυνατότητες θέσει στή διάθεσί Του ό κληρικός, καί τίς χροσιμοποιεῖ γιά νά κτίσει πάν 'Εκκλησία καί νά Τήν φέρει σπίν ώριμότητα «τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ», σπίν τελειότητα «τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» ('Εφεσ. δ' 13). Μέ τίν ἔννοια αὐτή, καί μόνο, ἡ ιερατική ἔξουσία ὑπέρκειται τῶν βασιλειῶν τοῦ κόσμου (ι. Χρυσόστομος). Ἡ ἔξουσία τοῦ κλήρου σπίν 'Ορθοδοξία εἶναι κενωτική, κατά τό πρότυπο, πού ἄφησε ὁ Κύριος σπίν ἐπίγεια zωή Του. Δέν εἶναι ὑπεροχική.

Ἡ 'Εκκλησία εἶναι «κιβωτός» σωτηρίας. "Οσοι θέλουν νά σωθοῦν πρέπει νά μποῦν μέσα καί νά ζοῦν ως ἐνεργά μέλη Της. "Οχι ως παροδικοί πελάτες ἐνός «καταστήματος». Οἱ λαϊκοί ἔχουν τήν 'Εκκλησία, ὅπως τό σπίτι τους. "Οχι σάν ἀφεντικά, οὔτε, ὅμως σάν ξένοι περαστικοί. Κάθε λαϊκός εἶναι ἀδελφός μιᾶς μεγάλης οἰκογένειας. Ἡ προσωπική τους σωτηρία, συνυφαίνεται μέ τίν προαγωγή τοῦ ἔργου τῆς 'Εκκλησίας. "Οσο πιο ἀμαρτωλός καί ἀνάξιος νιώθει, τόσο περισσότερο φλέγεται ἀπό ἀγάπη γιά τό Λυτρωτή του καί τό ἔργο Του, πού εἶναι ἡ

σωτηρία τοῦ κόσμου. Λαϊκοί, ἄνδρες καί γυναῖκες, ἔξουσιοδοτημένοι ἀπό τό ιερατεῖο, πάντοτε ἔπαιξαν σημαντικό ρόλο στό ποιμαντικό καί κατηχητικό ἔργο τῆς 'Εκκλησίας. Σπίν ιεραποστολή δέ καί σπί διάδοση τοῦ κηρύγματος στόν κόσμο, τό ἔργο τῶν λαϊκῶν προβάλλεται μέσα ἀπό τήν ἐκκλησιαστική μας παράδοση. Ὁ ιερός Χρυσόστομος ἐγκωμιάζει μέ θέρμη ἔνα κομμάτι τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου, ἐκ προοιμίου ἀποκλεισμένου ἀπό τήν ιερωσύνη, τίς ἄγιες γυναῖκες καί μάρτυρες, συνεργάτιδες τῶν 'Αποστόλων. Γράφει: «Λέοντες θερμότεραι αἱ τότε γυναῖκες ἥσταν, διανεμόμεναι πρός τούς ἀποστόλους (=πού μοιράζονταν μέ τούς 'Αποστόλους) τούς ὑπέρ τοῦ κηρύγματος πόνους» (P. G. 60, 669).

Ὁ διαχωρισμός καί ὁ ἀνταγωνισμός κλήρου καί λαοῦ ἀποτελεῖ «νεωτερική» ἀλλοίωση. Συνιστᾶ αἵρεση. Θά βρεθοῦμε ἀναπολόγητοι ἃν ὑποθάλψουμε ἡ ἀνεκθύσμε νά ἀποτελέσει ἡ ἀγιοπνευματική διανομή χαρισμάτων, μέσα στό Σῶμα τῆς 'Εκκλησίας, ἔδαφος γιά ταξικούς ἀγῶνες.

E. X. Οἰκονομάκος

## Παπα-Γιάννη

**Οι τάπες τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς χαβούζας  
ἀνατινάχτηκαν. Καί μᾶς ἔπνιξε ἡ δυσω-  
δία.**

**Φιλικά  
Παπα-Γιώργης**

## ΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ

# ‘Ο φτωχούλης τοῦ Θεοῦ

Δέν ἀντέχω. Σᾶς τό λέω καί σᾶς τό φωνάζω. Δέν ἀντέχω ἄλλο. Νοιώθω πώς θά χρεπάρω. Αὐτά, πού ἀκουσα τοῦτες τίς μέρες, μέ εἴσπρωξαν σέ ἀκρότητες. Μέ ἔκαναν νά βγῶ ἀπό τά ροῦχα μου.

Καί ξέρετε ποιά ἥταν ἡ πληροφορία, πού μέ ἔκανε νά ξετρελλαθῶ καί νά χάσω τόν ἔλεγχο τῶν νεύρων μου; ”Εμαθα, πώς ὁ Μαχαριότατός μας, πού εἶναι ὁ φτωχούλης τοῦ Θεοῦ καί στήνεται μπροστά στούς φακούς τῶν τηλεοράσεων, μέ μάτια δακρυσμένα καί μέ παρέα τούς φτωχούς καί τούς ἀστεγους, ξόδεψε μόνο 450.000.000 δραχμές, γιά νά ἀνακαινίσει τήν ἀρχιεπισκοπική βίλλα στή Φιλοθέη. Δέν ξόδεψε οὔτε ἕνα δισεκατομμύριο, οὔτε δυό.

‘Η καλωσύνη του!! Καί ἡ φιλοπτωχεία του!!

‘Αλλά νά σοβαρευόμαστε. Γιατί καί τά ἀστεῖα ἔχουν τά ὅριά τους. ’Από κεῖ καί πέρα ἀρχίζει ἡ τραγικότητα. ‘Ο ’Αρχιεπίσκοπος, γιά νά ἐπισκευάσει τήν κατοικία, πού θά μείνει, ξόδεψε περισσότερα, ἀπό ὅσα χρειάζονται γιά νά χτιστεῖ ἀπό τήν ἀρχή ἔνα παλάτι.

Στήν ἀρχή δέν πίστεφα τήν εἰδηση. Χτύπησε μέσα μου σάν συκοφαντία. Καί ἀρχισα νά κάνω τό χαζό.

“Οταν ἀκουσα τούς παπάδες νά κουτσομπολεύουν καί νά λένε χίλια δυό ή πονοούμενα, γιά τήν ὑπόθεση αὐτή, στάθηκα παράμερα καί τούς κακολόγησα. Τό βάρος τῶν κατηγοριῶν, πού ἔκτρευεν ἐνάντια στόν προϊστάμενό τους καί τά πονηρά τους γελάχια, μέ ἔκαναν νά ἀμφιβάλλω. Πίστεφα, πώς τά ἔλεγχαν, γιά νά σπιλώσουν τόν ἀφέντη τους. Γιατί

ἔχλωθαν καί ξαναέχλωθαν στήν κουβέντα τους τό ποσό τῶν ἀναρίθμητων ἔκατομμυρίων, πού δαπανήθηκαν μόνο γιά ἐπισκευές καί πού ἔφτασαν κάπου ἐκεῖ, κοντά στό μισό δισεκατομμύριο. Καί ἀκόμα σχολίαζαν, μέ πολλά μισόλογα καί μέ πολλά ήπονοούμενα, τό περιβάλλον τοῦ Χριστόδουλου, πού πρόκειται νά μπετ μέσα στό ἀνακαινισμένο αὐτό ἀνάκτορο, νά κατοικήσει καί νά τό καταβρωμίσει.

-‘Ωρέ, ἔλεγαν καί ξανάλεγαν, οἱ ιστορίες τῆς δημοσιᾶς Καρδίτσας Τρικάλων θά γίνουν γνωστές, σέ δεύτερη προβολή καί στό βόρειο προάστιο τῆς πρωτεύουσας.

’Αλλά, πρέπει νά τό ξομοιογηθῶ. Δέν πέρασαν, παρά καναδύ μέρες καί πείστηκα, πώς ἀδίκησα τούς παπάδες. Οι ἀνθρωποι δέν ἔβγαζαν τήν ἀγανάκτησή τους καί τίς κατηγόριες τους ἀπό τό τουσιβάλι τῆς ἐμπάθειας. Είχαν πάρει σωστές πληροφορίες. Καί σχολίαζαν ὅχι ἀεροφούσκωτο μπαλόνι, ἀλλά χειροπιαστά γεγονότα.

Χωρίς νά τό καταλάβω, ἔνοιωσα τά μάτια μου νά γουρλώνουν, ὅταν, τό ἴδιο βράδυ, παρακολούθησα στήν τηλεόραση μιά ἐκπομπή, πού ἐπαλήθευε ὅλα ὅσα ἔλεγαν οἱ παπάδες τῆς ’Εκκλησίας μου. Μέ τό νί καί μέ τό σύγμα. ’Εκεῖ ἀκουσα νά λένε, καί μέ στοιχεῖα ὀτρόνταχτα, πώς ὁ Χριστόδουλος ξόδεψε περίπου μισό δισεκατομμύριο, γιά νά ξεκαίνουργάσει τή βίλλα. Τήν εἶχε χτίσει παλιά τό Μοναστήρι τῆς Πεντέλης γιά νά κατοικεῖ ἐκεῖ μέσα ὁ ’Αρχιεπίσκοπος. ’Ο πρώτος, πού ἔμεινε, ἥταν ὁ Δαμασκηνός. Καί ὁ δεύτερος δ Σεραφείμ. ’Από ὅτι συμπλήρωσαν οἱ παπάδες μας, ὁ ’Ιερώνυμος δέν ἔμεινε ἐκεῖ μέσα, γιατί θεώρησε, πώς τό σπίτι αὐτό εἶναι πολυτελέστατο, σέ σημεῖο, πού νά δείχνει προκλητικό, καί προτίμησε νά κατοικήσει σέ ἔνα κελί τῆς Μονῆς Πεντέλης. Τό ἐπισκεύασε, ὅμως καί ἔβαλε μέσα τήν οίκονομική ὑπηρεσία τῆς ’Εκκλησίας. ’Ο Σεραφείμ, σύμφωνα πάλι μέ αὐτά, πού λένε οἱ παπάδες, ἔδωσε πολλά ἔκατομμυρία,

γιά νά τό ξαναεπισκευάσει πρίν μπετή γιά νά κατοικήσει. 'Αλλά δχι τόσα, δσα ξόδεψε ο Χριστόδουλος. Τώρα, οί παπάδες ύποστήριζαν, μέ στοιχεῖα ἀτράνταχτα, πώς οί καινούργιες βελτιώσεις, πού ἔγιναν στό κτίριο, δέν μποροῦν νά λογιστοῦν ώς ἐπισκευή, ἀλλά ώς ἀνακατασκευή. Καί, μάλιστα ἔλεγαν, ὅτι καί ἐντελῶς ἀπό τήν ἀρχή ἄν την ξετίξουν ή βίλλα, πού δέν εἶναι, παρά ἔνα διώροφο κτίριο, δέ θά στοιχίζε τόσο.

'Εγώ, ἐπειδή δέν ἔχω τίς γνώσεις, γιά νά διακρίνω ποιά εἶναι ή διαφορά ἀνάμεσα στίς δύο λέξεις, στήν ἐπισκευή καί στήν ἀνακατασκευή, ἐπιαστα καί ρώτησα τή Μαρούλα, τήν ἀρχιτέκτονα, πού ἔχει τό γραφεῖο της πλάϊ στήν 'Εκκλησία μας. Καί ἔκεινη μοῦ ἔξήγησε, πώς ἐπισκευή εἶναι, ὅταν διορθώνουμε τίς ζημιές, πού ἔχουν γίνει στό μεταξύ. 'Αλλά, ἀνακατασκευή σημαίνει, πώς τό κτίριο τό ξαναφτιάνουμε σχεδόν ἀπό τήν ἀρχή. 'Αφήνουμε τόν τσιμεντένιο σκελετό καί τά τοῦβλα καί ἀναμορφώνουμε τό ἐσωτερικό του, σύμφωνα μέ τίς ἐπιθυμίες μας καί σύμφωνα μέ τήν ἀντοχή τοῦ βαλαντίου μας.

Καί μοῦ συμπλήρωσε:

- 'Ο Χριστόδουλος, ἀγαπητέ μου, κολυμπάει στό χρῆμα καί στό χρυσάφι. "Αν ἀμφιβάλλεις, πήγαινε μιά φορά στήν 'Εκκλησία, πού λειτουργεῖ καί θά πάσεις τήν ἀνταύγεια τοῦ πλούτου του. Τί τοῦ στοιχίζει, λοιπόν, νά προσθέσει στό κτίριο καί χρυσές πόρτες καί ἀσημένια παράθυρα! Ή δαπάνη τῶν ἐπισκευῶν, πού βγῆκε στή δημοσιότητα, δέν εἶναι μονάχα ύπερογκη. Εἶναι ἔξωφρενική. Εἶναι δαπάνη, πού θά τήν ἔκανε ἔνας Σαουδάραβας Κροῖσος.

Κοίταξα σάν χαζός, σάν ἀποσβολωμένος. 'Εγώ, δι φτωχός ἀνθρωπος, δι νεωκόρος περιμένω τό φιλοδώρημα τής γριας Κατίνας, γιά νά πληρώσω τό λογαριασμό τής ΔΕΗ. Καί, μ' ὅλη τή φτώχεια μου, προσπαθῶ νά ξεκόβω καί κανένα χιλιάρικο, γιά νά τό δίνω σέ ἀνθρώπους, πού δέν ἔχουν μοῖρα στόν ήλιο.

Δέν μοῦ πάει νά κάνω σπατάλες καί περιττά ἔξοδα. Καί δέν τό χωράει τό μυαλό μου, πώς μπορεῖ νά ὑπάρχουν κάποιοι ἀνθρωποι, πού κοιμοῦνται ἡσυχοι στά παλάτια τους, ὅταν συνάνθρωποι, ἀστεγοι καί κακομοιριασμένοι, κοιμοῦνται στά πεζοδρόμια. Καί δι 'Αρχιεπίσκοπός μας δέν νοιώθει κέντρισμα στήν καρδιά; Δέ θεωρεῖ χρέος νά μοιραστεῖ τά ἀγαθά του; Νά σπογγίσει τό δάκρυ τοῦ πικραμμένου; Νά στήσει ἔνα στέγαστρο γιά τόν ἀστεγο; Ξοδεύει μισό δισεκατομμύριο, γιά νά λαμπρύνει τήν κατοικία του; Καί ἀναπαύεται στό μαξιλάρι τῆς χλιδῆς του;

"Εγινα ἔξω φρενῶν. "Αν μποροῦσα, θά ἔτρεχα ἔξω ἀπό τό μέγαρο τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς καί θά φώναζα. Θά ἔσκουζα. Θά καλοῦσα ὀλους τούς 'Αθηναίους, πού εἶναι τό ποίμνιο τοῦ Χριστόδουλου, νά χυμήσουν καί νά τοῦ ξηλώσουν τά ἐγκόλπια. 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος, δι ἐκπρόσωπος τοῦ φτωχοῦ 'Ιησοῦ Χριστοῦ, πού δέν εἶχε ποῦ νά γείρει τό κεφάλι Του, νά περιφέρει τή χλιδή καί τήν ἀδιαντροπία! Νά κατοικεῖ σέ ἔνα ἀνάκτορο, πού, μόνο γιά τήν ἐπισκευή του, ξοδεύτηκε μισό δισεκατομμύριο! Αύτός δέν εἶναι ποιμένας. Εἶναι στυγνός πλουτοχάρατης. Εἶναι ἔχμεταλλευτής τοῦ ἴδρωτα τοῦ λαοῦ. Εἶναι δι πομπός τῆς πρόκλησης καί τῆς ἀγανάκτησης. Εἶναι ή αἰτία μιᾶς ἀπρόσμενης κοινωνικῆς ἀναταραχῆς.

Ο Νεωκόρος

## ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής ἐνημέρωσης.

Ίδιοκτήτης:

ό Μητροπολίτης

Ἄττικής καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλών Άττικής.

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ίωαννίνων 6 Μοσχάτο.